

Acésta fôia ese
cate 3 côle pe luna
si costa 2 fiorini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Fôia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonédia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiiu, séu prin posta
séu prin domnii col-
lectori.

Nr. 4.

Brasiovu 15. Februaru 1876.

Anulu IX.

Sumariu: Filosofi'a poporului. — Computulu séu comptabilitatea. (Fine.) — Documente historice din 1848 et 1849. (Ur-
mare.) — Procesu verbale. — Bibliografia.

Filosofi'a poporului.

Audi acolo, filosofia si poporu! Dara la care universitate va fi invetiatu poporulu filosofia? Nu cumu-va veti face cá „poporulu“ se depuna si examene rigoróse, se'si ia diploma de doctoru in litere, séu cumu dicu germanii, in filosofia?

Si cu tóte acestea, ori-care poporu dotatu dela natura cu ratiune sanetósa, prin care omulu se distinge de animalele necuventátorie, isi are filosofi'a sa, care adesea ii lumina cá unu faru aprinsu pe tiermii marii, intru intunecimea noptiloru spirituali. Acea filosofia a poporului se coprinde in proverbiele sale, numite si parimii, séu cumu disese repausatulu Ant. Panu, fostu psaltu la mitropoli'a dela Bucuresci, „Povestea vorbei.“ Asia filosofi'a poporului se coprinde totu numai in axiome si sententie, asupra carora se vede cá elu meditase multi seculi, pâna ce le formulá asia precumu se audu ele dein gur'a lui. Acea filosofia nu disputa asupra lui Ich et Nicht-ich, cá mai pe urma se se pérda si se nu mai scia, care este Eu, care Tu si care Elu, cá secuii candu au trecut prin Ternava si se perdea unulu pe altulu numerandu-se.

Collectiunea lui Antonu Panu au ajunsu asia de rara, in cátu nu se mai póte afla cu nici-unu pretiu, si este vorba de vreo 3—4 ani, cá cineva se induplece pe heredi la editiune noua.

Intre acestea dn. G. Baronzi, cunoscutu publicu-lui nostru dein mai multe opere poetice si literarie, mai tardiu prefectu in districtulu Covurlui, capital'a Galati, in vol. I. alu „Opereloru sale complete,“ publicate in a II-a editiune in a. 1872, dela pag. 49—63 aduná una serie frumósa de proverbia proprie numai poporului romanescu, éra dela pag. 64—71 adaose de acelea, pe care dlui le afla mai multu séu mai pucinu comune poporului romanescu cu celu francescu. Dn. Baronzi, nascutu si crescutu in Munteni'a, functionariu in partile Moldovei, au avutu ocazioni fórte dese de a veni in contactu cu poporulu ambeloru tieri romanesci, a culege dein gur'a lui mai multi idiotismi in adeveru classici (pag. 40—48), proverbie si asia numite dicatori. Precumu se intempla si la alte natiuni, asia si la noi, unele proverbie moldo-

vene séu muntene nu potu fi intielese, séu incai nu de ajunsu dincóce de munti, pentru cá ele coprinde unii termini neusitati pe la noi, séu cá facu allusiune la lucruri care noue nu ne potu fi cunoscute; asia de ex. cine se intielóga toti terminii marinariului, déca nu este marinariu. Alte-ori o patimu cu câte unu terminu de preste munti, cá si cu unii de aci dela noi, cumu o patu si germanii, si magiarii cu ale loru. De câte-ori nu ridu magiarii unghureni de magiarii ardeleni dein caus'a unor expresiuni, care loru le vinu curióse preste mesura; dara inca de secui, candu la siórece ii dicu féreg (verme) in locu de egér, la ország tzára, la számadás szokotálás, kérek — istállók etc., apoi intindu vorb'a cá baiatii cantatori de isonu (e-e-e) in basericéle grecesci. Avemu inse in collectiunea dlui Baronzi multime considerabile de idiotismi si proverbie, séu comune la intróg'a natiune romarésca dein Daci'a, séu incai de acelea, care de si pâna acuma nu se audira deincóce de munti, potu fi totusi intielese usioru de toti, indata ce li se voru face cunoscute. Apoi scopulu supremu alu fia-carui romanu trebuie se fia, cá se ajungemu cu totii; natiunea tóta, la intregulu thesauru alu limbei nóstre. Déca dn. Cipariu a numitu in Aug. 1867 cuventele nóstre de origine latina, grauntie de aurn, apoi fia-ne permissu si noue, cá idiotismii si proverbiale nóstre se le comparamu cu petrite nestimate.

Cu permissiunea dlui Baronzi vomu reproduce aici uná serie dein proverbiele culese de dsa, cu care si-a castigatu meritu neperitoriu pentru natiune. Cu acésta speramu se satisfacemu si una dein dorintiele dsale, unde dice, cá ardelenii vorbescu destulu de bine, dara scriu fórte uritu si nesuferitu audiului romanescu. Asia dara se ne damu ocaziune unii la altii de a ne cunósce limb'a intréga, pentru-cá se se póta apoi dice romanului dein Daci'a superioare: Acumu ai in possessiunea ta limb'a intréga, pentru-

*) Dara dn. Baronzi se simte revoltatu chiaru si asupra modului de scriere alu dd. Cipariu, Laurianu, Maximu (moldoveanu, fetioru de preotu), dicúndu cá „aru desfigura limb'a despoindu-o de tóte colorile ei nationale, spre a face dein trena o limba dura, intortochiata, fóra nici o estetica, si mai alesu fóra nici o ratiune emanata dein adeveratulu spiritu alu limbei.“ Vol. I. pag. 164—165.

ce mai scrii reu? Că multi deintre noi scriemu reu, nu negamu; de-ocamu-data inse ceremu numai indulgenti'a fratiloru nostrii de sange si limba, până ce ne vomu desface limb'a dein ferecaturele limbiloru de natura cu totul diversa, precumu se pôte vedé intre altele, chiaru in unele traductiuni miserabli, in care se presentase limb'a noastră prin documente publice, in cătu ne vine se dicemu: decātu asia, mai bine nici-decumu. Totu in acelu tempu in care ne vomu desrobi noi, fratii munteni carii toti vorbescu de minune frumosu, dara scrierile celoru mai multi vermuescu de erroru gramaticali si de licentie poetice până la scandalu, se voru pune cu totu adinsulu pe invetiarea gramaticii si se voru deda se respecte celu pucinu regulele principali ale limbei, voru mai inpuca si dein barbarismii turcesci, éra gallicismii nu'i voru arunca in limb'a noastră fóra picu de alegere si adesea fóra nici o necessitate, cá si cumu ai incarca unu caru cu furca de lemn; in fine se voru deprinde si ei si noi cu critic'a obiectiva, seriósa, binevoitória. In cătu pentru ortografia séu déca vreti orthographia, in care dice si dn. Barozzi că domina anarchia, nu avemu se desperamu nici cei decindea nici cei deincece de munti. Cautati numai, că de candu ne certamu asia multu asupra ei, amu inceputu se scriemu cu totii mai binsioru, afóra de acei teneri, carii abia acumu invétia romanesce, de ex. in Ungari'a, dein Albin'a, Federatiunea, Famili'a, si anume unii chiaru scriendu in acelea diarie, isi iau lectiuni dela eruditii si bravii loru redactori. Si apoi, ce ne mai miramu atáta de „anarchi'a“ noastră orthographica? Sémi numiti unu singuru poporu europénu, ai carui philologi si literati se fia indestulati cu orthographiile loru, care la cele mai multe popóra se potu numi cu mai mare dreptu cacographia-rea scriere. Au nn vedurati la germani chiaru in anulu trecut, că insusi gubernulu centrale dein Berolinu se vediu necessitatu a se amesteca in certele philologiloru, a le recomanda câteva reforme essentiali in modulu scrierei si a elimina unele absurditati, de care se mira ei insii, cumu au potutu se le adópte cei mai eruditi barbati ai loru fóra picu de critica sanetósa. Éra déca voiti se ve faceti idea chiara despre ceea ce numimu anarchia in modulu scrierei, luati a mana gramatice de ale popóraloru slave, séu si gramaticele magiariloru, apoi se diceti anarchia; éra muntentii si moldovenii deintre carii cunoscun multi limb'a grecésca, potu vedé, cu câte greutati gramaticali si orthographice mai lupta grecii moderni in limb'a loru. Amu facutu mare digressiune dela titlulu acestei prefatiuni, cà-ci amu intratu prin tufari'a désa a orthographiiloru; credemu inse că nici acésta nu a stricatu, mai alesu că dn. Barozzi va vedea, ce pucinu differe acésta orthographia a noastră ardeléna de a dsale cea munténésca. Asia e, dsa applica semne pe de asupra si coditie pe sub t si s, pentru commoditatea lectoriloru sei, respecta inse regulele gramati-

cali mai preste totu, si acesta e capulu lucrului. Noi ardelenii suntemu mai capatienosi, mai grosi la céfa, nu asia delicati; noi acuma, dupa 60—70 de ani de exercitiu in scrierea cu litere latine, pretendemu dela lectorii nostrii, cá se cunósca bine gramatic'a limbei, si atunci nu voru simti de locu lips'a caciuleloru de diverse forme si a coditiiloru cá de iepuri-sioldanei.

Acumu cu voi'a dlui Barozzi se trecemu la collectiunea a a de

Proverbie.

- „Banula reu nu se perde nici odata.“
 „Pana nu intri cu Romanulu la plugu, nu'lu cunosci.“
 „Fa-me, Dómne, proorocu, se te facu imperatu.“
 „Cine crésce siérpe, anteiu pe elu 'lu musica.“
 „Fa bine si 'lu arunca pe maracine.“
 „Draculu candu n'are de lucru, 'si cantáresce cód'a.“
 „Pazesce-ti gáscele, candu vedi că le descanta vulpea.“
 „Doué alune suntu tabara la o nuca.“
 „Vorbele cele dulci deschidu pórt'a cea de feru.“
 „Totu vasulu mirósa a ce coprinde.“
 „Multu tocatu, puçinu mancatu.“
 „Nu'mi e frica de ciovicla,
 Cà-mi sta cas'a 'ntr'o urdica;
 Ci-mi e frica de ciociu,
 Cà-mi e cas'a intr'unu gunoiu.“
 „Tandalic'a ferbe pere,
 Tandaloiu vine si 'i cere;
 Tandalic'a nu se 'ndura,
 Tandaloiu vine si 'i fura.“
 „Cine simte vr'o dorere,
 Pórta flóre 'n legátóre.“
 „Cumu 'ti vei asterne, asia te vei culca.“
 „Unde dai, si unde crépa.“
 „Unde o dóre, si unde o léga.“
 „Orbulu dela toti, si dela orbu nimeni.“
 „Vorb'a in tergu si vulpea in padure.“
 „Candu leulu e mortu, iepurii i s'aru pe spinare.“
 „Mai bine unu tieranu viu, decātu unu imperatu mortu.“
 „Mai bine o invoiéla strímbea, decātu o judecata 'drépta.“
 „Ce nasce din pisica sióreci mananca.“
 „Cine s'amesteca in teritie, porcii 'lu mananca.“
 „Se'lu pui la buba si se'ti fia de lécu.“
 „Ból'a vine cu carulu si ese cu aculu.“
 „A sburatu puiulu cu teiu, tocmai candu a fostu temeiu.“
 „A sburatu puiulu cu atia, tocmai candu a fostu dulcétia.“
 „Bunu e Dumnedieu, mesteru e dracu.“
 „Cine intra in jocu, cauta se jóce.“
 „Du'lu la nunta se'ti dica: si la anulu!“
 „Intre ciocanu si nicovala.“

„Doru'mi e de tine, dar' de mine mi se rupe inim'a.“

„Branza bună in burdufu de cane.“

„Surd'a vii, surd'a te duci, surd'a spargi nisce papuci.“

„Nu te juca cu tichi'a chelului.“

„Lumea pere si vecin'a se da in léganu.“

„Uita-te la fația, si 'ntréba-me de viatia.“

„Ajuba robulu lui Dumnedieu, pentru că n'are ce manca.“

„Ventulu aduna norii si totu ventulu ii risipesce.“

„Me ducu, mama, se me innecu, unde e laculu mai secu.“

„Luminarea luminéza tóta cas'a, numai pe sine nu se luminéza.

„C'unu ochiu la faina si cu altulu la slanina.“

„Scie mocanu ce e siofranu? candu 'lu vede pe taraba, socotesce că e otrava.

„Cine imparte parte 'si face, séu partea 'si o imparte.“

„Cine sapa gróp'a altuia, anteu elu cade intr'ens'a.“

„Di'i pe nume si'lu lasa.“

„Pecatul marturisu este pe diumatate iertatu.“

„Pun'te masa, scóla-te masa.“

„Boulu are limb'a lunga, daru nu póte se vorbésca.“

„Omulu catu traiesce multe patimesce“

„Pe langa lemnele uscate ardu si cele verdi.“

„Lasa'ti lele, lucru, si cauta'ti nalucu.“

„Invetiulu din fire n'are lecuire.“

„Códa lunga, minte scurta.“

„Numai pamentulu astupa gur'a flecariului.“

„Calulu betranu nu mai invétia in buiestru.“

„Nici in caru nici in carutia.“

„Da'mi Dóme, gandulu Romanului celu din urma.“

„Mai bine te întóroe decâtu se te retacesci.“

„Mai bine se întrebi de doue ori decâtu se greșiesci odata.“

„Unde nu e focu, fumu nu ese.“

„Ori-ce trandafiriu are si spinu.“

„Unde nu e capu, vai de petióre.“

„Micu la statu, mare la sfatu.“

„Cine nu cere nu pere, daru nici nume bunu n'are.“

„Adesea schintei'a mica face flacar'a mare.“

„Gur'a taia mai multu decâtu sabi'a.“

„Cuiu pe cuiu scóte.“

„Cine nu se multiamesce cu puçinu, nu, merita nici multu.“

„Nemultiamitoriului i se iea darulu.“

„Bunu de gura, reu de mana.“

„Ciomagulu are doue capete, si cu celu d'alu doilea se da totu-d'auna mai cu sete.“

„Udatulu nu se teme pe plóia.“

„A arde móra cá se ardia si sióricii.“

„Mirancea bea, Mirancea se platésca.“

„Draculu isi tiene capulu in pólele ma-sii si cu códa restórna carale.“

„Déca móre finulu, se perde cumetri'a.“

„Mai scii de unde sare iepurele!“

„Dela unu copilu si dela unu nebunu affi adevverulu.“

„Cainele care tiene mai multu la omu, elu latra mai multu la ómeni.“

„In lume papusia, si in casa matusia.“

„Butea séca suna mai tare decâtu cea plina.“

„Doue femei rele nu facu câtu una buna.“

„Tivg'a merge la apa pana candu se sparge.“

„Scarabasiu p'a cui mana ai ajunsu!“

„Copiulu pana nu plange, numa-sa nu 'i da títia.“

„Cine traiesce cu chiorii, se invétia a se uita crucisiu.“

„Cine ambla dupa doi iepuri, nu prinde nici unulu.“

„Cine sta pe doue luntri cade in apa.“

„Cine-si baga man'a in miere, isi linge degetele.“

„Reu e cu reulu, dara mai reu fara reu.“

„De cóte góle si de matie flamande nime nu se vaita.“

„De bine nime nu fuge.“

„Capulu plecatu de sabia nu e taiatu.

„Lun'a mi s'au maniatu, sórele se-mi traiésca.“

„Ce aduce minutulu, n'aduce anulu.

„Calulu de daru nu se cauta la dinti.“

„Mai dulce e otietulu daruitu decâtu mierea cumparata.“

„Fata pàn' vei marita, dile negre vei noda.“

„Sutele marita slutele.“

„Ce faci, ti se va face.“

„Buturug'a mica restórna carulu câtu de mare.“

„E destula o maciuca pentr' unu caru de óle.“

„Fric'a pazesce pepenii.“

„C' o mana dai si cu alt'a iei.“

„Dintr' unu lemnu faci si cruce si lopata.“

„Sit'a candu e noua n' ai unde s'o atárni.“

„Sangele apa nu se face.“

„Paserea dupa cantecu'i se cunósce.

„Limb'a e mai dulce, si limb'a e mai amara.“

„Pescele dela capu se impute.“

„Dio'a buna de diminétia se cunósce.“

„O mana spala pe alt'a si amendoue faci'a.“

„Ce face man'a drépta se nu scia man'a stanga.“

„Cinci degete la o mana si nu sémena unulu cu altulu.“

„Lenesiulu mai multu alérge si scumpulu mai multu pagubesce.“

„Scumpu la teritie si eftinu la faina.“

„Cine numera foile dein placinta, nu o mananca nici odata.“

(Va urma.)

Computulu său comptabilitatea.

(Fine.)

Amu inceputu dara a construi unu nou edificiu, care se respundia mai bine la exigentiile multiple ale acestui tempu; am culesu totu ce mi s'au parutu ca merita a fi culesu; am utilizatu cu tóta ingrijirea scrierile cele mai nuoe ale mai multoru autori, si amu imprumutatu mai cu preferentia dela dn. Dégranges exemple, adesea ori si vorbe limpedindu teori'a, partea cea mai esentiala, consacrata expunerii principiuriloru fundamentale ale partideloru dopii; amu innoitu partile destinate aplicarii prin exemple potrivite cu circumstantiele de adi, demonstrandu-le cu o claritate, care dela cei deintaiu pasi se risipésca obscuritatile, sa sfisie velulu, sa explice, ca sa dicemu astu-feliu, enigm'a care semana a acoperi partidele dopii; astu-feliu amu ajunsu in fine, in urm'a unui travaliu laboriosu de mai multi ani, a anuncia ca voiu pune la dispositiunea publicului acésta noua carte de comptabilitate generala, prezentandu si comptabilitatea publica financiara a municipalitatiloru, comuneloru, judetieloru, diverseloru case publice sau de bine-faceri; se intielege firesce, ca am cautatu unu Nr. de subscriitori cari se acopere cheltuelele imense ale presei pentru o opera asia de intinsa; dara rezultatulu subscrierii n'a reusitu si a trebuitu se me oprescu, remaind a me gandi ca ce se fia caus'a ca comptabilitatea partideloru dopii, atatu de stimata in tóte celelalte state ale Europei, la noi se fia asia de neconsiderata? Audiai pe unii dicendu: „nu voiu sa audiu de comptabilitate, ca me timpeste.“ pe altulu „ca am cititu cu atentiune cartile de comptabilitate care le avemu noi, déra n'amu intielesu nimic;“ „pe celu d'alu treilea: „Eu si cu unu amicu alu meu ne-amu apucatu sa invatiamu scriptur'a dopia, amu cumparatu cartea relativa, luandu de profesoru pe chiaru auctorulu cartii; déra n'au duratu de catu 4—5 dile si ne-amu infundatu cu totii, fara sa mai putemu intielege ce-va; ne-amu lasatu déra de invetiamentulu ei.“ Éca apoi si cumu se esprima d. Dégranges asupra ignorarii comptabilitatii. „Devenita in óre-care modu patrimoniulu unei clase de „autori fara stiintia si fara demnitate, acésta modesta „stiintia se gasesce intr'adeveru afectata de lepr'a „cartiloru vatamatóre; — nu este catu de micu títorasiu de registre, catu de slabu expertu langa unu „Tribunalu, catu de semetiu caligrafu, care sa nu se „crédia, dein caus'a numai a profesiunei sale, capabilu d'a face o buna carte elementara, si care sa „nu se puie a scrie spre a imprima subt numele „sáu o imitatiune mai multu său mai puçinu libera „asupra comptabilitatii; astu-feliu ca dein acestu paroxismu nasce o multime de tractate asupra acestei „materii, contienendu cea mai mare parte, ca cele ce „esaminaramu noi*), numeróse erori si principiuri de-o

*) Doui dein aretatii a nume de dn. Dégranges suntu autorii cartiloru cari s'au tradusu de noi.

„absoluta falsitate. Ce e mai regretabilu pentru arta, „este, ca tóte aceste „carti periculóse se respandescu, „si gasescu, cu tóta imperfectiunea loru, cumparatori „sedusi de eftinatatea pretiului, atrasi de fanfaronad'a „titlului si ametiti de vorbele dibace ale vendiatarului, puçinu consciintiosu. Aci este reulu fara „remediulu.

„Dar óre nu este tristu de a vedea de o parte, „siefi de stabilimente fórte stimati, incredintiandu „orbesce, pentru-ca n'au nici cele mai mici notiuni „de comptabilitate, invetiamentulu eleviloru loru la „profesori, care iau de basa aceste carti eronate? „si de alta parte, ómeni luminati suferindu se li se „atribue patronagiulu loru influentu, fara a fi cetitu „macaru aceste carti, a caroru necredita defectuositate de siguru ca aru fi recunoscut'o. Sa nu ne „mai miramu déra, ca acésta sciintia, eminentemente utila, „remane cu tóte acestea ignorata in adeveratele séle „principiuri, pentruca se abate, cá se dicemu astu-feliu, dein sorginta sa, si intalnesce in lumea afaceriloru atati comptabili necomplecti, ce le invatia „in autori, cari insisi nu leau invetiatu nici odata „in perfectiune.“

Curiosii cari s'aru interesa de acésta polemica, voru poté lua cunoscintia de acésta la finele operei de comptabilitate a dlui Dégranges, editiunea a 28-a.

Vomu cerceta acumu modulu dupa care se cuvine a studia partidele dopii.

In partidele dopii, avemu numai done singure parti de studiu mai distincte: teori'a si aplicarea ei.

Cea d'antaiu ne invetia sa cunóscemu cu deplinatate principiurile fundamentale ale dopiiloru, si cea d'alu douilea le imprima in memori'a nóstra practica.

Elevulu nu trebue a se opri in cursulu studiului seu la amenuntele noteloru, nici a se ingriji ca nu pricepe óre-cari impregiurari de afaceri*); a intielege bine principiulu fundamentatu si a'lu tiné minte. Iaca totulu.

Celu ce va ceti cu atentiune cele d'antaiu 26 pagine ale acestei opere, care suntu unu resumatu complectu alu teoriei partideloru dopii, se va invetia cu densele, si va poté priveghia, la trebuintia, aplicarea loru, facuta de altii.

Dar partea practica, care se termina la pag. 197, este destinata pentru cati voiescu a aprofunda dopiile spre a le aplica ei-insisi.

In consecintia, elevulu care cugeta sa ajunga acolo, va face un jurnalulu, si va trece intr'insulu toti articoliu ce amu propusu in prim'a nota; va redige singuru, fara ajutoriulu jurnalului-modelu, nici alu rationamenteloru dein prima nota; va corege jurnalulu seu, dupa ce va trece intr'insulu scripturile fiecareia luni, confrontand'lu cu jurnalulu-modelu; si pe

*) Pentru-cá nu este vorba de a face practicantulu de negociu, spre a'i cunósce tóte afacerile, este vorba d'a face títorulu bunu de registre cu principiuri generale si aptu d'a le aplica in tóte positiunile unde ilu va pune sórt'a.

urma se va întorce, de va fi trebuința, la raționalmentele dein prima-nota spre a verifica de unde provinu erorile sêle; va face bilantiulu de verificare la finele fie-caria luni si va sfîrși prin bilantiulu generale. Acêsta urmare care este indicata in aratatulu modu in cursulu acestei opere, va face tîitoru de registre capabilu d'a tiné registrele in partidele dopii.

Dêra acêsta sciîntia, de si este asiediata in cea d'anteiu linia a iconomieii administrative, ca o cunosciîntia dein cele mai indispensabile, de si se recunósce de utilitate generala; de si se castiga asia de facilu, cu tóte acestea in deobste este prea necunoscuta, dupe cumu amu disu si amu aretatu cauzele.

Mandatarii justitiei, advocatii, magistratii au adese ori trebuința a cunósce cele d'anteiu elemente ale comptabilitatii, mai cu osebite adi, candu, pe langa altele clas'a comerciantiloru forméza in sine mai pe jumetate dein populatiunea urbiloru; si candu vedemu atatea contestari ridicate către ei.

Candú este vorba de chestiuni de cifre, sêu de compturi, vedemu hesitandu pe legistiî si confuzionandu-se in asemenea chestiuni, care pentru ei suntu d'o obscuritate profunda; i vedemu cadiendu de multe ori in erori prejudiciabile partiloru, ale caroru cauze relative la comptabilitate nu le intielegu cumu trebuie.

Sciîntiele, ca si cele mai simple arte, si-au creatu fie-care limbagiulu lorú; comptabilitatea isi are si ea termenii sei tehnici si conventionali; si cata sa i recunóschemu, pentru-ca o espressionu reu interpretata, este destulu ca sa respândesca obscuritatea asupra unui pásagiu, fie catu de simplu; si se paraliseze pentru unu momentu inteligentiele cele mai perfecte.

Astu-feliu vedemu consiliarii, deputatii, senatorii, cari voindu a esamina in tacerea cabinetului, sêu a discuta la tribuna legi de finantie sêu compturi de budgete, i vedemu oprindu-se in cursulu lorú, in privinti'a unoru asemenea chestiuni atatu de esentiale guvernului representativu, pentru-ca le lipsescu cele d'anteiu elemente de comptabilitate; cà-ci evita cu dreptu cuventu a discuta acele importante chestiuni, ce pentru densii n'au fostu nici odata objectulu vastelorú lorú cunosciîntie.

Suntu puține profesiuni cari sa scape de necesitatea comptabilitatii; de la cele mai modeste pene la cele mai inalte: proprietarii, arendasii, notarii, diferitii administratori etc., au trebuința de densa; si nu este nici pâna si lenesiulu celu mai avutu, care se nu voiesca a aprecia, celu puçianu cu ochii sei, resursele sale, spre a da o directiune mai buna chelueliloru sêle.

In fine, in acestu secolu unde vedemu ca tóte se cifréza si se resuma in compturi, date sêu a se da, este de tóta necesitatea a ne familiarisa cu limb'a calculeloru, a invetia mai cu osebite sciînti'a compturiloru si tienerea registreloru in partida dopia, de la care potemu trage mari folóse, acestu studiu este

o complinire a unei instructiuni serióse; este chiaru unulu dein elementele prescise de educatiunea generala; dara pentru-ca este asia de facilu a se invetia, candu totu intr'unu timpu devine atatu de necesariu, n'amu fi óre de blamatu de a-i refusa câte-va ore de labóre, spre a ne initia in misteriele pretinse ale comptabilitatii in partida dopia?

Nu vomu dice ca amu facutu multu pentru sciînti'a comptabilitatii; si vomu avea cea mai mare multiamire a ni se face observatiuni utile in privinti'a acestei arte. Éra cati voru intimpina vre-o nedomirire, n'au de catu a se adresa directu către noi spre a fi satisfacuti.

G. Nitiescu,
fostu consiliariu la curtea de compturi.

Documente historice din 1848 et 1849.

(Urmare.)

35. Кътръ комитетъль де пачификъчизне алъ Романilorъ.

Сивіѣ дн 9. Ноемврие 1848.

Дн зрѣта пеледизитей пѣртъри ші а модъльї лъкръриі епископъльї греко-зпїтѣ Іоане Лемени, каре къ кълкареа жъръшпнтъльї с'аѣ лъсатѣ а се днтревъинда ка знеалтъ дн слъжба партидеї револзціонаре ла Клъж дн контра интереселоръ статъльї ші а дїнастїей, тѣ възъ сїлітѣ не темейлъ прокїемъчїзпїї теле дн 18. Окт. 1848, а съспїнде дн дрегъторїа са не пзмітълъ епископѣ Іоане Лемени, ші а опрі тоатъ коїцелелереа ші колъккранеа къ дънсъл де аїчі дпайнте, дпчетъндѣ ші венїтърїле, каре ле тръдеа елѣ пѣпъ акъмѣ.

Вїкарїѣ провїсорїѣ алъ епископїей греко-зпїте дн ачестѣ маре прїнчїпатѣ афлѣ де къвїндѣ а пзмі не домпъль канонїкѣ Сїмеонѣ Країнікѣ.

Деспре каре се дпкъпошїндеазъ комїтетъль пачїзней романе спре а са регълъ.

Пѣхпер шп.,
Фмл.

36. Дела комитетъль пачїзней романе.

Домпъле префектѣ!

Дн зрѣта ръндзелей Дпалтъльї Ценерал-Командо ддто. 6 Ноемврие Нр. 1597 а. к. іатъ аїчі алытъратъ ці сѣ дпшпъртъшеште Дтале о дескрїере персоналъ а зпїї съкъвїѣ, каре есте дпсърчїпат а дѣбла ші а апрїнде ші а пръда сателе. Дрепт ачееа Дта прїп трївзпї, вїчетрївзпї ш. ч. л. сїліці-въ дн тот кїпъл, пъндїці къ деа-дїнсъл, ші афлънд пре ачел ом прїндедії ші къ дестълъ стръжзїре трїмітеціл дпкоаче ла Сивїѣ.

Сивїѣ 25 Окт. (6 Нов. 1848.

Сїмеон Бърнъд,
прешедїнте.

Георгіе Барїд,
секретарїѣ.

Дескриере персоналъ

а повъздиторъми че змълъ de aprinde ші жѣзеште сателе.

De стат есте дналт ші сѣцире, аре пѣр негръ, фаворитъ (бакенвартѣ) ші мѣстече негре, фацъ лѣпгъ-реацъ ші чева пѣлгъ, окіі къпріі, пасъ мік ші аскѣдѣт, гѣрѣ потривитъ, барбъ чева аскѣдѣт (не каре поѣте къ пѣлпъ акѣм ва фі крескѣт пѣр), аре глас аспрѣ, вор-веще вѣне зпгъреще, немѣще ші ромънеще, дара fiind къ дп лѣмба немѣаскъ грешеще артикълъ, съ кѣлѣште къ есте зпгър.

Аре портаре прѣстъ ші флѣстѣратъ, мерс ші стѣ-тѣрѣ фѣлѣсъ, есте дп вжрѣстъ de 28—30 de ані.

Съ зиче а фі немеш ші офіцѣр, дпсѣ дѣмѣрѣкат романеще дп чѣречѣ, ші къ пѣ скѣмѣзрѣле лѣі сар афла літерѣ Е J.

37. Комитетъ л национал.

Domnule Prefect!

Д. Ценерал-Командо prin presidiala ordinaцііне ddto. 5 Nov. (24 Окт.) а. к. съв Nr. 1585 дпкъпо-щѣнѣзъ не комитет, къ партида врѣжтамъ къ хаіне ле че ле а лѣат дела ескадронъ de Chevaux-legers din Клѣжѣ а дѣмѣрѣкат о парти din кавалерѣ лѣі Кошѣт, ка съвт ачѣстъ дѣмѣрѣкѣмѣнте съ дпшеле не романѣ а креде къ сѣнт солдацѣ дппѣрѣтещѣ, ші къ модѣл ачѣста съ ле поатъ адѣче вѣгътаре ші стрѣкѣчѣне маі таре; асѣментъ а фѣкѣт партида врѣжтамъ ші къ баталіонъ de infanterie din реѣментъ Архі-дѣчеле Карл Фердинанд, не каре 'ла опрѣт дп Клѣжѣ тот къ ачел скоп de а дпшеле не романѣ ші а ле адѣче стрѣкѣчѣне.

Комитетъ дптемеіат не маі сѣс поменѣта ordinaцііне presidialъ а д. Ценерал-Командо дѣі порѣп-чеще, ка фѣрѣ чѣ маі мікъ дптѣрѣзіере съ даі ачѣ дппрежѣраре дп кѣпощѣнда вѣче-префекцілор, трѣвѣні-лор, вѣчетрѣвѣнілор ші тѣтѣрор сѣвалтернілор карѣ се афл съв komanda Dtale, ка опѣ vnde се ва дптѣмѣпла съ дптѣлѣскъ кавалерѣ Кошѣтіанъ дѣмѣрѣкатъ дп хаіне de Chevaux-legers, съ пѣ сокѣтѣскъ къ сѣнт солдацѣ дппѣрѣтещѣ, чѣ съ 'л. ловѣскъ фѣрѣ крѣцаре ка не піще врѣжтамѣ; асѣментъ съ фіе къ бѣгаре de сѣмъ ші асѣпра баталіонъми de infanterie din реѣментъ Архі-Дѣчеле Карл Фердинанд, не каре врѣжтамѣ 'лаѣ опрѣт дп Клѣжѣ спре а се сѣлѣжѣ къ дпсѣл ка съ дпшеле не романѣ.

Sibiu 6 Nov. (25 Окт.) 1848.

Simeon Bărnăd,
președintele.

Georgi Băriș,
secretariș.

38. Comitetul Natiunei Romane.

Domnule protopopu si vice-prefectu!

I. General-Commando prin presidiala sa ordinaцііне ddto. 9 Nov. а. с. sub Nr. 1621 inculca Comitetului, ca la opidul Ibasfaleu sa nu se faca nici o requisitiune pe sem'a lageriloru fora scirea I. General-Comando seu a FML. Gedeon.

Comitetulu dandu acésta ordinaцііне in cunoșcienti'a Dtale, te invita ca sa o impartasesci Tribunaluru din prefectura ce administrezi, ca sa se conformeze cu mai susu laudat'a ordinaцііне.

Sibiu 30. Oct. (11. Nov.) 1848.

Sim. Barnutiu,
presedente.

Aaronu Florianu,
secretariu.

39. K. k. Corps-Commando der mobilen Südarmee.

Kerellő-Szt.-Pál am 14. Nov. 1848.

Da der Mediascher Romanenlandsturm nach der heutigen Frühmeldung bis auf 46 Mann zusammengeschmolzen ist, und alle übrigen sich absentirt haben, so ertheilte ich diesem Reste die Bewilligung, in ihre Heimath zurückzukehren, wo sie ihre Landsleute auffordern sollen, einen neuen Landsturm in der ursprünglichen Zahl von 1400 Mann zusammen zu rufen, und zugleich das Versprechen gaben, mit diesem neuen Landsturm bis zum 19 d. M. in Miháltzfalva zum Südarmee-Corps einzurücken.

Indem ich dem löbl. Stuhlsofficiolate hiervon die Mittheilung mache, erwarte ich auch von Selben, dass es alle zu Gebote stehenden Mitteln anwenden wird, um diesen Landsturm in gedachter Zahl zu organisiren.

Auch erhält das löbl. Stuhlsofficiolat den Auftrag, dafür Sorge zu tragen, dass dieser nach Miháltzfalva einrückende Landsturm mit dem gehörigen Mundvorrath und Salz auf Drei Tage in vorhinein verpflegt sei; nachdem der entwichene Theil einen solchen Vorrath aus dem Lager mit sich unbefugt mitnahm.

Gedeon Fml.

40. Militär-Stationscommando zu Nagy-Enyed.

Nachdem laut hohen Corpsbefehl vom 19. November 1848 mit Ausnahme der Hermannstädter National-Garde der gesammte Landsturm bis auf weitem Befehl-entlassen ist, so wird der Abtheilung und respective den Herrn Commandanten der Abtheilung des Mediascher Landsturms Nemes Juon die Weisung ertheilt, den unter seinem Commando stehenden Landsturm wieder in seine Heimath zurückzuführen, unter selben Zucht und Ordnung zu erhalten, und am fremden Eigenthum keinen Schaden ausüben zu lassen.

Nagy-Enyed am 20. Nov. 1848.

Ratkovits, Cap.-Lieutenant,
Stations-Commandant.

Se indreapta dupa ordeneala cea dein susu, se mearga la casele loru, remanendu in ascultarea mai mariloru gardei nationale.

Blasiu in 21. November 1848.

Augustu mp., Platzcommandante.

41. Comitetulu Natiunei Romane

Domnule protopopu si vice-Prefectu!

Inaltulu generalu comando prin ordinatiunea sa dto. 13. Novembr. 1848 sub Nr. 6796 face cunoscutu comitetului, ca locuitorii din Potstelke nebagandu in sema prochiematiunile si ordinatiunile publicate, au hotaritu se pustiasca padurile fiscale de acolo, incat numai supernumerariulu ingrijitoriu alu paduriloru si preotulu Martinovics iau pututu opri dela acésta precugetata prevaricatiune.

Comitetulu alaturanduti copia dupa mai susu numit'a ordinatiune a I. Generalu-Comando, te invita ca numai decat se dai strasnica porunca locuitoriloru din Potstelke, spre a nu cutédia a face cea mai mica stricatiune la acele paduri fiscale; ca-ci dovedinduse cea mai mica miscare din partea loru spre a le cauza vetamare, se va trimite asupra loru puterea militara din Mediasiu, ca se'i infreneze dela asemenea fapte cu totulu ilegale, si care nu potu scapa de meritata pedepsa.

Aronu Florianu,
secretariu..

Simeon Barnuti,
praesidente.

41. Das hierländige k. Thesaurariat hat dem Generalcommando unterm 11. d. M. Z. 10227 eine Meldung des Mediascher Oberzehentamtes mitgetheilt, laut welcher die Inwohner von Potstelke am 8. d. M. die dortigen Fiscalwaldungen unter grossem Geschrei und mit überspanter Aufregung zu überfallen und zu verwüsten beabsichtigt haben, von welchem Vorhaben dieselben nur mit Mühe, durch den supernumerären Waldbesorger und nicht unirten Pfarrer zu Potstelke Johann Montanovits abgehalten worden sind.

Da nun das k. Thesaurariat die Gefährdung dieser dem Kameral-Aeral gehörigen Waldungen befürchtet, und die hierortige Einwirkung diesfalls angeführt hat, so sieht sich das Generalcommando veranlasst den Pacifications-Ausschuss zu ersuchen, die geeignetesten Massregeln zur Verhinderung jederartiger Verwüstungen in den genannten Fiscal-Waldungen treffen zu wollen. Gleichzeitig wird auch das Mediascher Militair-Stadtcommando angewiesen, nöthigenfalls mit Anwendung der ihm zu Gebote stehenden Mittel disem Verwüstungs-Gelüste und jedwedem Ausbruch der Zügellosigkeit von Seite der Potstelkeer Inhassen Schranken zu setzen.

Der Pacifications-Ausschuss wolle sonach die unterstehenden Organe anweisen, nöthigenfalls in diser Beziehung mit dem gedachten Militair-Commando, im Einvernehmen die bezeichneten Waldungen vor Beschädigung zu verwahren.

Hermannstadt am 13. Nov. 1848.

Im Namen des kommandirenden Herren Generals,
Pfersmann m. p.
Fml.

42. (Ordinu secretu).

Dela comitetulu Natiunei romane.

Domnului V. Prefectu Stef. Moldovan.

Raportul Dtale din $\frac{2}{14}$ Noemvre a. c. sub Nr. 10 el primiram cu tot'a multumirea pentru acurateti'a si zelul ce arati la caus'a santa, inse cu atat mai profunda disgustare asupra rusinatei purtari a lui Ioan Kendi.

La acestu punct ti se face cunoscut in secretu cum ai cerutu, ca Dta esci scutit de insarcinarea de a ordina arestarea lui, ci un asemenea mandat se dede tribunului N. Mediesienul, pe care Dta ilu vei inainta acolo unde se va fi aflandu dlui; iar daca cu acest tineru iti da man'a a te consulta in privinti'a aceasta, iti sta in voia.

Pornirea Dtale la espeditiunea bellica ne vine prea fora timp. Era de neaparata trebuintia ca Dta se remai in Mediasiu, atat spre a petrunde mai profund in tinaturile convecine cu organisarea gardei, catu si spre a implini feliurite comisiuni, cu care suntemu siliti a te insarcina.

Un reportu detaliatu despre cursul operatiuniloru bellice, atat ale celoru deapropé trecute, catu si a le altora cate s'ar mai intempla pe la partile de unde scirile sigure potu strabate pana la Dta, ne intereseaza atat mai virtosu, ca insusi presentulu cere, ca se ne tolosim in mai multe privintie de asemenea reporturi.

Ti se trimite list'a sateloru celoru dincóce de Ternave, care se tînu de prefectura Mediasiuului, impartite in 7 tribunate. Se se orenduiasca tribuni si v.-tribuni, iar numele loru se se trimitia incóce impreuna cu unele reflexiuni ce se vor afla a fi de inferes, apoi de aici se voru confirma in ale loru posturi.

Intre Ternavi inca se faci orenduiala pentru tribuni si v.-tribuni. Recrutarea se se ingrigiasca cu tota severitatea, pentru-ca bine vedemu, ca venitoriul nostru este asigurat mai mult prin bratia bine deprinse si regulate sub arme.

In privintia celoru 13 sate pentru care ti se mai scrisese, inca e de neaparata trebuintia ca se remai in Tînutu.

Sibiü $\frac{17}{5}$ Noemvre 1848.

Sim. Barnuti,
presiedinte.

Georgie Baritiu,
secretariu.

42. a) Perfectur'a Mediasiuului.

Numele sateloru, si dein ce scaunu.

In scaunulu Mediasiuului.

Tribunatul I. Hasägu. Seika mare. Seika mica. Boarta. Kalvaser. Veseudu-sasescu. Ietina. Buia. Mincindealu. Petrifaleu. Agrigie. Frao'a.

Tribunatul II. Selku. Saldorf. Majdes. Povás. Metisdorf. Martontelke. Saia. Vorumlocu. Kapusu. Igidorfu sasescu.

Tribunatul III. Gijasa de josu. Gijasa de sus. Vecerdu. Igisdorfu romanescu. Bârcisu. Kővesd. Zalatna. Almasiu sasescu. Nemti. Rekisdorf.

Tribunatul IV. Mosna. Buciu sasescu. Mediasiu. Parateiu. Ecelu. Biertan. Tobias (Dupusdorf). Kapusu mare. Valdhit. Siarosiu sasescu.

Tribunatul V. Malenkrog (Almakerek). Noul sasescu. Feltra. Rudali. Krisu. Besea. Lasleu. Danesiu. Netus. Hendorf.

Tribunatul VI. Trapold. Segesd. Sigisioara. Vulcan. Sarpatak. Feriház. Daia sasésca. Hasfelau. Feleg. Szederjes.

Tribunatul VII. Saschizd. Erchedu. Beia. Rados. Buda sasésca. Zoltán. Miklostelke sib. Kristuru sas. sib. Mesea sib. Tiélini.

43. Dela Comitetulu Natiunei romane.

Catra V.-Prefectur'a din Mediasiu.

Domnule Vice-Prefecte!

Magistratulu din Sighisioara au arretatu Comitetului, quo Ioanu Veltianu si Ioanu Tilla suntu ronduiti de Commissari pentru recrutarea din scaunulu Sighisioarei, si au facutu intrebarea, cu que ronduela suntu aquei Commissari? singuri si dupo cugetulu loru se essecute recrutarea fora influinti'a si conclucrarea Diregitoriei locale? — la quare suptu datulu de astadi s'au rescrisu Presidiului din Sighisioara, quo susu-numitii domni suntu ronduiti Commissari de recrutatiune, si quo aquesti-a singuri voru essecuta recrutarea; éro diregitori'a locala la requisitiunea dissiloru Commissari va avé se dea tóta assistentia trebuintiósa. — Dta vei insciintia despre aquésta-a pre dd. Commissari, comunicandu totu o data la toti Commissarii de recrutatiune quate unu esemplariu din aici allaturatele instructiuni, — cu aquellu adaussu, qua dinsi se proceda in lucrulu aquestu-a cu tóta silinti'a si energi'a, qua sau de buna voia, sau prin sorti, sau prin veri-que modu se se assentiedie recruitii prescrissi, fora intardiare, si de va fi cu putintia, macaru intru unu numeru indouitu, qua se se póta face cuvintiósa alegere; quoqui noi capetamu dela Generalcommando neinquetatu quelle mai severe ursorie in partea aquesta-a.

Sibiu in $\frac{4}{16}$ Noemv. 1848.

Comitetulu Natiunii Romane.

Simeon Barnutiu, Georgiu Baritiu,
presiedinte. secretariu.

43. a) Instructiune

(anonima, dara scrisa de man'a lui S. Barnutiu.)

Fia-care Tribunu militariu e totu de o data si Tribunu alu poporului.

Ca Tribunu militariu trebue 1. se conscrie cati omeni potu purta arme intr'o comunitate. 2. Dupa

ce ii vz fi conscrisu in presenti'a sa, se faca as alége (unde nu si-or fi alesu pana acum) unu centurionu si unu vice-centurionu (capitanu.) 3. Va trebui se scie cate arme de tocu suntu in fie care comunitate, cate pusci, pistóle, s. a., si pe ceialalti, carii nu voru avé pusci, se'i insarcinéze ca in decursu de 3 zile sesi faca o lance; la aceia carii asia de seraci suntu ca se nu fie in stare asi face lance, se i se dée din casa satului, sau se i le faca comunitatea. 4. Pre cei cu pusci ii va desparti, si de nu se vor afla nici 10 intro comunitate, va insarcina pre cei mai avuti, ca catu mai curendu sesi cumpere o pusca. Totu asia va face si unde vor fi 11. 16. 25. 28, ca se se pota implini in fie care satu o decurie, 2, sau 3 sau mai multi armati cu pusci. 5. Vor invetia pe centurioni si vor starui ca se se organizeze totu satulu in decurii; in fie care decurie vor fi 10 barbati, din care unulu va fi decurione. 6. Decurionii vor ingrisi de cei 9 feciori de sub comand'a sa, cu carii vor fi datori a sta la chiemare in rendu si vor reportá centurioniloru trebuintiele lor; centurionii Tribuniloru si Tribunii Prefectiloru despre ori ce lucru mai cumpanitoriu. 7. Unde va fi cu putintia se se forméze celu pucinu o decurie calareti, carii voru fi datori a avé 2 pistóle si o lance. Dupa ce va face tóte acéstea, va jurá pe omeni inaintea basericii ca se tie cu imperatulu si cu Romanii, repetindu form'a juramentului depusu in campulu libertatii. 8. Din fie-care satu se trimitia numai-de-catu la prefectura, spre a se deprinde in arme 10 pe septemana, si 10 se ié cu sine din satu in satu pentru paza sua. Ca Tribuni ai poporului vor trebui se invétie si se deslusiésca pe omeni, in lucrurile politice inse se nu decida; acésta avendu scopu totu dea una inaintea ochiloru modesti'a, buna cuventare, si tractandu pe omeni catu se póte mai delicatu; pe langa care totusi se nu 'si uite nici o data de auctoritatea sua, care este strinsu legata de o functiune asia ponderósa. Mai incolo se invétie pe omeni de folosele guardie nationale, aretandule ca numai asia se potu apará, si mantui de aceia, carii vréu sei asuprésca, facundu totu de-a una osebire intre militie si guarda.

(Va urma.)

Nr. 1—1876.

Procesu verbale

alu siedintiei ordinare a comitetului asociat. trans., tiente in 15. Ian. 1876 c. n. sub presidiulu domnului Iac. Bolog'a, in presenti'a dd. membrii: Pavelu Dunc'a, Davidu Br. Ursu de Margine, Elia Macellariu, Ioanu Hanni'a, Ioanu V. Rusu, Const. Stezariu, Iosifu Sterca-Siulutiu, Zach. Boiu, Vis. Romanu, Dr. Aur. Brote, Ioanu Candrea si cu asistenti'a secretariului Dr. Dan. P. Barcianu.

§ 1. Deschidendu dn. presiedinte siedinti'a si aflanduse intr'ens'a pentru prim'a data nou alesulu membru alu comitetului, dn. jude reg. ung. Ios. Sterc'a-Siulutiu, presiedintele 'lu saluta cu tóta caldur'a fratiésca, recomandandu'lu tuturoru membriloru comitetului.

Comitetulu primesece pre dn. conmembru Ios. Sterca-Siulutu cu vii esclamari de „se traiésca!“

§ 2. Dupa acestea cerendu dlu Ios. Sterca-Siulutu cuventulu, multiamesce domnului presiedinte si tuturor membrilor comitetului pentru fratiésca primire in senulu acestuia, apoi regreta, cà numai-decàtu dupa intrarea sa in comitetu, se vede indemnatu a cere cuventulu, pentru a face interpelatiunea urmatória:

1. Are dn. presiedinte cunoscentia despre acea corespondentia, esita in Nr. 101 alu „Telegrafului romanu“ dein anulu trecut si reproducã in „Hermannstädter Zeitung“ Nr. 5 a. c., in carea se afirma, cà nesce protocóle ale subcomitetului despartimentului dein Sibiiu s'ar fi respinsu de càtra presiedintele asociatiunei?

2. Déca e adeverata acea afirmatiune, prin ce se motivedia respingerea acelor protocóle? si

3. E intr'adeveru impedeata activitatea subcomitetului sibiiianu — precumu se mai afirma in acea corespondentia, — „chiaru prin presiedintele asociatiunei.“

La acestea raspunde dn. presiedinte dicundu:

cà are cunoscentia de amentit'a corespondentia; cà a vediatu, cà prin aceea se ataca persón'a presiedintelui asociatiunei, si

cà cà atare si-a tienutu de datorintia a face comitetulu aratare despre starea lucrului.

Iti este deci cu atàta mai bine venita interpelatiunea, ce tocmai i se facuse, pentru-cà densulu e si gata a raspunde la ea. Rogandu asia dara pre comitetu, de a-i concede, cà se cetésca aratarea sa susu-amentita si de a primi pre acéstã dreptu respinsu la interpelatiunea facuta, cetesce, precumu urmédia:

Onorabilu comitetu!

Atacandu-se in Nr. 101 alu „Telegrafului romanu“ presiedintele asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, care de presente amu onóre a fi eu: mi-amu tienutu de datorintia a face onor. comitetu inca in siedintia de astadi aratare despre acéstã intemplan.

Mai nainte de tôte 'mi permitu a asigura pre onor. comitetu, cà, déca atacurile amentitului diurnal se inverteau numai pre langa persón'a mea, cà persóna privata, nu incomodam pre nime cu vre-o observare facuta asupr'a acelor'a, ci le ignoram simplumente, precumu am ignoratu destule alte invective, scornite cu forti'a in contra mea si respandite de unu siru de ani prein disulu diurnal, mie inimicu. — Dupace insa acumu s'au indreptatu acele atacuri asupr'a presiedintelui asociatiunei nóstre, nu'mi e permis in cualitatea mea cà acela, a mai tacé, si asia me grabescu a satisfice detorintiei mele prin urmatóriele:

Rogu mai antaiu pre onorabilulu comitetu a-mi permite, de a'f descoperi inainte de a intrá „in medias res,“ cà aducundu-mi-se — dupa esirea numerului 101 alu „Telegrafului romanu“ si pana candu inca nu apucasemu a ceti si eu acestu numeru — pe cale amicabile scirea, cà intr'o corespondentia coprinsa in trensulu, 'mi dau mie, cà presiedintelui „Asociatiunei transilvane etc.“ unii juni de ai nostrii pe temeulu raportului dn. Dr. Nicolau Olariu, lectiuni, referitória la modulu promovarei interesselor amintitei Asociatiuni, mi se causã pentru momentu o bucuria nespusa.

Imi imaginãmu cu multa placere si mangaiere sufletésca, cà invetiati nostrii teneri dei Sibiiu s'au apucatu seriosu de lucru, si voru se promovodie sublimate scopuri ale asociatiunei nóstre in tôte directiunile, pe tôte calile si cu ori-ce pretiu, chiaru si prin lectiuni date presiedintelui ei.

Presupunému naturalmente si credému, cà aceste lectiuni voru fi basate pe scientie si cunoscentie ample si solide, pe adeveru si dreptate; voru fi produse numai si singuru de indemnulu de a folosi asociatiunei nóstre, servindu acesteia spre bine, ér' mie de indreptariu.

Conlucrandu si eu la infintiarea si la sustienerea aceste asociatiuni, aruncaiu in aceste meditatiuni o reprivire asupr'a trecutului ei, si facundu-mi in pripa o mica, dar' stricta revisiune a tuturor anteactelor mele referitória la ea, nu aflaiu. decàtu numai a regretá, cà-mi a fostu absolutu imposibile a face mai multu in interesulu acesteia.

Am disu deci in sufletulu meu: „ferice de noi, ferice de asociatiunea nóstra!“ déca tenerii ei membrii inscristi inca numai la 1874 si 1875, junii nostrii, sperãntiele viitoriului nostru, tendu de acumu a intrece pe veteranii, pe actualii ei conducatori in ingrigirea de dens'a, in promovarea scopurilor, pentru care e infientiata ea: deca adeca junii nostrii comembrii suntu atàtu de invapaiati, atàtu de zelosi pentru progressulu romanescu in literatura si cultura, catu afla de bine a esi a buna séma in conscientia superioritatii lor, cà invetiatori in publicu.

Am gratulatu asociatiunei nóstre pentru momentele, in care inca nu cunósceamu cu de ameruntulu si dein propria-mi vedere cele scrise; relativu la ea, in Telegrafulu romanu; i-am gratulatu, pre candu avému astfelu de presupuneri despre lectiunile esite in trensulu, i am gratulatu la prospecte de totu imbucuratorie!

Mi procuraiu inse curendu dup'aceea respectivulu numeru alu Telegrafului romanu, si cetindu articulu dein trensulu datatu dein Sibiiu in ³⁰/₁₈ Dec. 1875, intitulatu: asociatiunea transilvane etc. etc. subsemnatu cu x, m'am desamagitu amaru!

Mi perira la momentu dupa cetirea acelu articulu tôte bunele imaginatiuni, ce'mi facusemu ceva mai nainte, pentru-cà coprensulu lui me convinse, cà sorgentele dein care a esitu, e intentiunea rea, care neci candu n'a produsu vre-unu bine.

Se dice in amentitulu articulu, cà protocólele comitetului despartimentului al III. (din Sibiiu) despre conclusele siedintieloru aceluia dein Septembrie, Octobre si Novembre s'ar fi asternutu comitetului centrale la man'a D. presidentu Iacobu Bologa spre aprobare.

Acestu asertu e de totu neadeveratu, pentru-cà scrisorile, de cari e vorb'a, adeca protocólele siedintieloru despartimentului sibiiianu dein 12. Octobre, 11 si 20 Noembrie 1875 (dein Septembrie neci unulu!) cu patru acluse ale celor doue dein urma s'au indreptatu incóce, precumu arata exhibitulu de sub Nr. 30 dein 1876 cu charthia subcomitetului respectivu dein 2. Ianuariu 1876 Nr. 39 dein 1875 si s'au prezentatu aici in diu'a, in care au incursu, adeca numai in 4. Ian. 1876.

Se vede cà auctorulu articulu dein cestiune a sciutu pré bine; cà déca va spune adeverulu, nu-si póte ajunge scopulu. Pentru aceea a retacutu elu adeverat'a stare a lucrului, pe carea in interesulu adeverului si spre dilucidarea lucrului imi permitu a o descoperi eu prin urmatóriele:

In un'a dein primele dile ale lui Dec. 1875 st. n. imi aduse servitoriulu nostru unu convolutu de scrisori cu inscientiarea, cà mi le tramite dn. dr. Olariu. Erau protocólele citate cu annezele lor; vre-o adresa inse, carea se-mi arate; cà ce se facu cu acelea scrisori, le lipsea cu totulu. Precumu se va convinge onor. comitetu prin propria-i intuitiune, prin cautarea la actele aceste, cari ne diacu inainte in 7 bucati, n'a fostu neci pe ele séu in dosulu lor, neci langa ele vre-o amentire catu de mica despre aceea, ca se substernu onorabilelu comitetu spre óre-care scopu, cu atatu mai pucinu „spre aprobare.“

Nu poteamu géci, cà ce se intentionédia cu tramiterea acestoru scrisori, cugetam inse, cà d. Dr. Nicolau Olariu, pe care-lu rogasemu eu cà si pre alti buni juni de ai nostrii, a se interesá cu deosebire de scopurile asociatiunei nóstre, in zelulu seu pentru conclusele sub-comitetului sibiiianu, alu carui actuariu este elu insusi, voiesce a me face mai de aproape cunoscutu cu acelea, inainte de a le presenta comitetului centrale, voiesce a me informa esactu despre starea

lucrurilor, spre care scopu pôte că me va cercetá densulu. Dar nu me onorá numitul domnu cu vre o intrare la mine; ér' vointi'a mea de a-lu intelni in pripa séu de a-lu cercetá acasa, că se afiu dela densulu, că ce voiesce că se facu cu actele tramise, se zadarnici mai cu sēma prin continua-mi ocupare de pe atunci la universitatea fondului regiu, alu carui deputatu eram.

Asia au remasu actele dein cestiune 3 multu 4 dile la mine, dupa care. le-am tramisu eu indereptu dn. dr. Nicolau Olariu pe acelu canalu, pe care mi le-a tramisu densulu, prin servitoriulu nostru, cu acea rogare, că se binevoiesca a scrie, că ce vrea se se intemple cu acele acte.

Reintorcundu-se servitoriulu, mi raportá, că neaflandu pre dn. dr. Nicolau Olariu acasa, a pusu scrisorile la provocarea colegului seu a dn. concipiente Popu, pre mēs'a celui de antaiu.

La 3 dile dupa aceea me onorá dn. dr. Olariu in locuinti'a mea si spuindu-mi, că a lipsitu vre-o câteva dile dein Sibiiu, si că intorcundu-se acasa, au aflatu cestionatele scrisori pe mēs'a sa, me intrebá de cauza, dein care i s'au inapoiatu acelea. Eu i descoperiui acēsta causa; ér' densulu spunendu-mi, că prin tramiterea cestionatelor scrisori prin servitoriu la mine a intielesu elu substernerea acelora comitetului centrale, 'si esprimá temerea de traganarea lucrului, in contra careia i-lu asecurai eu, că déca subcomitetulu sibiiianu va adresa acele scrisori numai decātu in modulu usitatu, comitetului centrale, ii garantezu rezolvarea loru in celu mai scurtu terminu.

Catu de tare i-a diacutu dlui dr. Olariu la inima urgenti'a lucrului, arata cele ce s'au petrecutu mai incolo.

In locu de a tramete dn. dr. Olariu actele dein cestiune fora de ulterióra intardiare pe calea sa singuru admisibila, adeca prein desu-amentitulu sub-comitetu la comitetulu centrale, le-a dusu densulu, precumu sum oficialmente informatu, fora scrierea si invoirea presiedintelui sub-comitetului sibiiianu, la siedinti'a acestui sub-comitetu dein 29. Decembre 1875, si a pasitu in acēst'a cu ele amana, că acusatoru in contr'a mea.

Se dice adeca mai de parte in articolulu cestionatu, că in acea siedintia, dein multe respecte intr'adeveru prea „memorabila“ a facutu dn. dr. Nicolau Olariu „interesant'a impartasire, că presidentulu asociatiunei a tramesu protocólele asternute fora neci o observare indereptu, dupa ce 12 dile le-au tienstutu la sene.“

Da, asia e: amu tramesu actele indereptu, daru nu subcomitetului sibiiianu, care inca nu mi le tramisese, ci mi le-au tramesu numai in 4. Ianuariu 1876, fora de a-i le mai tramite eu inapoi; le-amu tramisu dlui dr. Nicolau Olariu, pentrucá nu sciamu ce se facu cu ele; le-amu tramisu acestui domnu, care, déca voiá, că se viena acelea la comitetulu centrale atunci, candu mi le-a tramisu densulu, trebuiá se le espedie prima-data asia, cum le espedá dupa esperienti'a ce facu si invetiatur'a ce luá in amentit'a siedintia pré „memorabila;“ trebuiá se observe si densulu regulele generali, dela care nu suntu esempti neci drii., si se compuna o mica concomitiva asemené aceleia, pe care o a compusu in 2. Ianuariu 1876 Nr. 39. al' despartimentului III. al' asociatiunei trans., si cu care 'mi s'au prezentatu disele acte.

Da, n'a primitu dn. dr. Olariu cu ocaziunea inapoiarei actelor observatiunile, pré langa cari i le-amu retransisu, pentrucá dein intemplantu nu era acasa; dar' i facui eu observarile necesarie in modu amicabilu, dar' curatu si limpede cu ocaziunea intalnirei nóstre in locuinti'a mea, si asia, déca avé densulu vre-unu sentiu pentru, — si vre-o iubire de adeveru si de dreptate, si era liberu de intentiunea rea, trebuiá insusi se spuna in acea „prea memorabila“ siedintia, că dein care cauza i s'au inapoiatu lui actele, si nu trebuiá se lase, că alt'cineva, a trei'a persóna, se spuna aceea, că apoi se

póta si acesteia imputá in cestionatulu articulu dein „Telegrafulu romanu“ profitarea i de „informatiuni private.“

A fi tienstutu acele acte „12 dile“ la mine, e unu neadeveru, despre care va convinge chiaru si pré dn. Dr. Olariu acela, de care ne-am servitu ambii la transportarea loru, si care i le-au dusu densului a patr'a di, dupa ce mi le-a fostu tramisu. La sum'a de „12 dile,“ cu care a voitu dn. Dr. Olariu se me apese, a potutu densulu veni numai scotiendu dein lunile cele multe, in care a tienstutu elu actele la sine 8 dile, si adaogundu-le la cele 4, care cadu in contulu meu.

Totu asia neadeveratu e si ulteriorulu asertu dein cestionatulu articulu, dupa care „subcomitetulu dein Sibiiu a substernutu protocólele sale comitetului centrale in decursu de 4 ani de dile, totudéun'a brevi manu si fora comitiva, si totudéun'a s'au primitu.“

Anteactele respective dein archivulu onorabilelui comitetu arata — precum se pôte convinge onorabilu acela-si la totu momentulu — pré chiaru si in modu nedisputaveru, că pana la anulu 1875 nu s'a tramesu dein partea sub-comitetului Sibiiianu neci macaru odata si neci unu singuru protocolu fora comitiva la comitetulu centrale. Numai in decursulu anulului 1875 au aflatu dn. dr. Olariu mai comoda praes'a indigitata in corespondenti'a „Telegrafului romanu“, si profitandu de ea, a depusu elu in cancelari'a nóstra — precumu se vede, ear' fora scirea si invoirea directorelui subcomitetului — sub deosebite date, patru protocóle ale subcomitetului sibiiianu in patru cóle, de a caroru prezentare eara sub deosebite date si nu prin mine, care amu absentatu de aici, n'amu avutu eu nici o cunosciintia. Unu singuru protocolu asemené amu prezentatu eu insu-mi in 27. Octombrie 1875, care inse s'au adusu la comitetulu centrale cu o concomitiva viiua.

Daru chiaru candu asiu fi comisu eroarea, primindu fora adresa, fora concomitiva necessaria asemenea protocóle: óre n'amu fostu indreptatitu; n'amu fostu chiaru datoriu, a mi-o correege recunoscundu-o; a indrepta lucrulu spre bine?!

Mai apare in desu-mentionatulu articulu inca unu neadeveru de totu tendentiosu si seducatoriu, adeca assertulu: că „partea cea mai mare a membriloru (sub-comitetului, ai siedintiei pré „memorable“) a parasitu cu indignatiune localurile,“ in care se aflara.

Mi s'a referatu oficialmente, că unu singuru membru al' acelei siedintie s'a departatu deintr'ens'a, dupace se luase conclusu asupr'a acuseloru dn. Dr. Olariu si asupr'a propuneriloru contrarie, primindu-se acestea; ér' ceilalti membrii ai amentitei siedintie, continuandu-si afacerile, au discutatu si au deliberatu asupr'a obiectelor, pentru care propriamente s'au fostu adunatu. Acelu membru alu siedintiei, care esi dein ea mai tempuriu, a facutu acēst'a — precumu insu-si mi-a marturisitu — nu dein vre-o „indignatiune“, ci numai si singuru dein cause privitorie la privatele sale trebuintie personale.

Tóte acestea demustra pana la evidentiá, că plasmuitoriloru citatei corespondentie dein „Telegrafulu romanu“ neci câtu de pucinu nu le-au pasatu de sórtea „asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“; ci le-a jacutu la inima, numai si singuru compromiterea persóniei mele, a presiedintelui si inca a unor vechi si demni membrii ai asociatiunei nóstre. Pentru aceea au transplantatu ei berfelele dein „Telegrafulu romanu“ si in „Hermannstädter Zeitung,“ carea in Nr. seu 5 dein estu anu mistifica adeverulu inca si mai amaru că Telegrafulu romanu, si prin „clarissimii“ doctori si profesori de pe langa dens'a, vré se ne dea inca si mai ample invetiaturi, de care „charu Domnului!“ nu avemu nici cea mai mica trebuintia.“

Că auctoriu articolului dein cestiune n'au avutu altu scopu componendu-lu, decatu a compromite cu ori-ce pretiu persón'a presiedintelui asociatiunei nóstre, se vede lamuritu si dein aceea, că ei au scornitu neadeveruri, că pe temeulu

acelora se p $\acute{o}$ ta onunci $\acute{a}$ la finea articolului cestionatu, c $\acute{a}$ „activitatea subcomitetului e impededata chiaru prin presidentulu asociatiunei.“

O, acusat $\acute{i}$ unea ac $\acute{e}$ sta onorabile comitetu! care la momentulu, in care s'aru constata de adeverata, nu mi-aru mai permite a ocupa acestu locu presidiale.

Interesele asociatiunei n $\acute{o}$ stre, de a carei esistentia si prosperare are fiacare romanu, dara cu deosebire presiedintele ei, a grigi c $\acute{a}$ de lumin'a ochiloru sei, aru pretinde in casu candu eu asiu pune pedeci scopuriloru aceleia, in modu imperativu, c $\acute{a}$ se depunu mandatulu primitu dela adunarea generale numai decatu, si eu dechiaru serbatoresce, c $\acute{a}$ voi $\acute{u}$ a corespunde acestei pretensiuni indata, catu se va constata de adeverata grav'a invinuire rid'cata asupr'a mea prin Telegrafulu romanu!

Binevoiesca onorabilulu comitetu a lua la revisiune actele ce i stau inainte, si convinsu de adeverat'a stare a lucrului a decide in ac $\acute{e}$ sta cestiune pentru mine si asociatiunea n $\acute{o}$ stra atatu de moment $\acute{o}$ sa.“

§ 3. Ascultandu-se dein partea comitetului cu t $\acute{o}$ ta atentiunea aratarea facuta de catra dlu presiedinte, dlu interpelante Iosifu Sterca-Siulutiu cere dupa incheierea ei cu ventulu, se dechiaru pe deplinu multumitu cu deslusirile date de dlu presiedinte, si de $\acute{o}$ rece ataculu in contr'a acestuia s'au facutu prin diurnalu, propune c $\acute{a}$: spre nimicirea invinuiriloru aruncate asupr'a dlui presiedinte, comitetulu se midioloc $\acute{e}$ scu publicarea acestui respunsu in diurnalulu, in care s'a facutu ataculu. Dupa o scurta discussiune dn. membru Elia Macelariu face si comitetulu primesce si radica la conclusu cu unanimitate de voturi — afara de alu dlu Z. Boiu, care intrandu numai pe la finea respunsului datu in siedinti'a si neavendu cuoscinti'a despre decursulu lucrului, s'a abt $\acute{i}$ enutu dela votu — urmat $\acute{o}$ ri'a propunere:

Comitetulu iea respunsulu dlui presiedinte spre scientia multiamit $\acute{o}$ ria, si 'si esprima profund'a sa indignatiune, c $\acute{a}$ se afla in senulu natiunei individi, c $\acute{a}$ auctorele corespondentiei de datu Sibiu 30/18 Decembre 1875, aparute in Telegrafulu romanu Nr. 101., care nu s'a sfitu a pas $\acute{i}$ in publicitate cu invinuiru pe catu de grave, pe atatu si de nefundate in contr'a presiedintelui asociatiunei. Pentru informarea publicului se se publice atatu interpelatiunea dlui membru Iosifu Ster'a Siulutiu adresata presiedintelui, catu si intregu respunsulu acestuia in f $\acute{o}$ i'a asociatiunei si in „Telegrafulu romanu.“

§ 4. Dupa acestea invita dlu. presiedinte pre d. cassariu la referarea obiectelor $\acute{u}$ tienitorie de cassa.

Dlu cassariu present $\acute{e}$ dia conspectulu despre perceptiunile si erogatele asociatiunei in restempulu dela siedinti'a dein 7. Decembre 1875 pana la siedinti'a de astadi.

Dein acestu conspectu se vede, c $\acute{a}$ au intratu la fondulu asociatiunei 1348 fl. 87 $\frac{1}{2}$ cr. si s'au erogatu pentru oficialii cancelariei, c $\acute{a}$ stipendia, ajutoria pentru meserias $\acute{i}$ si ca ch $\acute{i}$ ria pentru cancelaria etc. 305 fl. 11 cr. (Nr. exhib. 50/1876.)

Se iea spre scientia.

§ 5. Mai de parte present $\acute{e}$ dia d. cassariu conspectulu despre starea fondului academiei pana la ac $\acute{e}$ sta siedinti'a. Dein acela-si se vede, c $\acute{a}$ fondulu amentitu are astadi 13,636 fl. 47 $\frac{1}{2}$ cr. (Nr. exhib. 51/1876.)

Se iea spre scientia.

§ 6. Mai de parte raport $\acute{e}$ dia d. cassariu in legatura cu conspectulu casei de sub §. 4. despre banii incursi la fondulu asociatiunei pre tempulu dela siedinti'a comitetului tienuta in 7. Decembre 1875 pana la siedinti'a de facia si anume:

1.) c $\acute{a}$ interese decadiute la 1. Ianuariu 1876 dupa couponii obligatiuniloru de statu, au incursu 77 fl. 70 cr. (Nr. exhib. 23/1876;)

2.) c $\acute{a}$ interese dupa actiunile de drumulu fieratu transilvanu s'au incassatu 5 fl. (Nr. exhib. 50/1876;)

3.) c $\acute{a}$ interese dupa obligatiuni urbariale transilvane,

decadiute in 1. Ianuar $\acute{i}$ u 1876 au intratu 894 fl. 70 cr. (Nr. exhib. 22/1876;)

4.) 6% interese dela institutulu de creditu „Albin'a“ pana la ultim'a Decembre 1875 au intratu 48 fl. 60 cr. (Nr. exhib. 50/1876;)

5.) c $\acute{a}$ interese dela doi membrii fundatori pe an. 1875 24 fl. v. a. (Nr. exhib. 50/1876;)

6.) c $\acute{a}$ tace de membrii ordinari, ajutatori, c $\acute{a}$ prenumeratiuni la foia si c $\acute{a}$ tace pentru diplome, au incursu sum'a de 295 fl. 55 cr. (Nr. exhib. 50/1876;)

Dupa subtragerea erogatiuniloru remane dara in fondulu asociatiunei sum'a de 62,015 fl. 83 $\frac{1}{2}$ cr.

Se iea spre scientia.

§ 7. In urma arata d. cassariu in legatura cu conspectulu casei amentite sub §. 5. c $\acute{a}$ au incursu la fondulu academiei dela siedinti'a dein 7. Decembre 1875 pana la siedinti'a de astadi:

1.) c $\acute{a}$ procente decadiute in 1. Ianuar $\acute{i}$ u 1876 dupa obligatiunile de statu 12 fl. 60 cr. (Nr. exhib. 23/1876;)

2.) interese dupa obligatiunile urbariale transilvane, 217 fl. 26 $\frac{1}{2}$ cr. (Nr. exhib. 25/1876;)

3.) Oferte in suma 26 fl;

4.) 7% interese dela institutulu de creditu „Albin'a“ pana la ultim'a Decembre 1875 1 fl. 55 cr. (Nr. exhib. 51/1876;)

Se iea spre scientia.

§ 8. Terminandu-si d. cassariu raportulu seu, dn. presiedinte invita pre d. secretariu a raporta mai intaiu despre obiectele cele mai urgente.

Secretariulu raport $\acute{e}$ dia deci mai intaiu despre concursele la cele 2 stipendia de 60 fl., menite pentru ascultatori la vre-o sc $\acute{o}$ la de agricultura dein patria, si arata, c $\acute{a}$ la aceste 2 stipendia au concursu 4 insi, anume;

1.) sub Nr. exhib. 315/1875: Todoru Cesareanu ascultatoriu in an. al' III. la sc $\acute{o}$ la de agricultura reg. ung. dein Colos-monostor;

2.) sub Nr. exhib. 5/1876. Georgiu Popp, ascultatoriu de an. III. la sc $\acute{o}$ la de agricultura reg. ung. dein Kolos-monostor;

3.) sub Nr. exhib. 8/1876 Moise Popu, elevu la sc $\acute{o}$ la de agricultura in an. II. in Mediasiu;

4.) sub Nr. exhib. 21/1876 Octavianu Aureliu Bunea, scolariu de cl. III reale in Brasiovu.

Dupace pe temeulu documentelor $\acute{u}$ presentate, raportulu arata progresulu facutu in studie de fiacare concurent $\acute{e}$, propune a se conferi de astadata numai unu stipendiu lui Georgiu Popp, c $\acute{a}$ conferirea stipendiului alu doilea se remana in suspensu pana la alta ocaziune, de $\acute{o}$ rece ceilalti trei concurenti dupa parerea sa nu intrunescu t $\acute{o}$ te conditiunile recerute.

Luandu-se ac $\acute{e}$ sta propunere la discussiune si documentele presentate la esaminare, face dlu vicepresiedinte I. V. Rusu contra propunerea, c $\acute{a}$: ambele stipendia se se confere, si anume unulu tenerului Todoru Cesareanu si celalaltu tenerului Moise Popu.

Comitetulu primesce cu majoritate de voturi propunerea dlui vice-presiedinte.

§ 9. Nr. exhib. 20/1876. Mai incolo raport $\acute{e}$ dia d. secretariu asupr'a intrebariloru facute de catra membrulu asociatiunei dlu Basiliu Patcasiu, parochu in Er-Hatvan, cu privintia la primirea baniloru tramisi comitetului de catra densulu, c $\acute{a}$ membru al' asociatiunei si relativu la neprimirea diplomei dein partea densului.

Dandu d. secretariu pe temeulu anteactelor $\acute{u}$ deslusirea, c $\acute{a}$ tacs'a de 5 fl., si 1 fl. pentru diploma, tramese dein partea susu numitului d., a intratu la cassa sub art. I. 190/1874 5 si s'a publicatu in „Transilvani'a“ sub Nr. 17 dein 1875, inse nu sub numele Patcasiu, care fiendu reu scrisu, nu s'a potutu ceti, ci sub numirea de Patersiu, si mai de parte, c $\acute{a}$ diplom'a resp. s'a espedatu de aici in 18. Augustu 1875 la

adres'a dlui Vicariu Barboloviciu, face si comitetulu primesce urmatori'a propunere:

Se se espededie câtu mai curendu dlui Vas. Patcasiu diploma de membru ord. alu asociatiunei.

§ 10. Nr. exhib. 6/1876. Mai incolo referédia dn. secretariu asupra charthiei venite dela dn. comite alu natiunei sasesci ddto. 31. Dec. 1875 Nr. pres. 172, prin care se inscientiédia presidiulu si asociatiunea nóstra, cà Escel. Sa dn. ministru reg. ung. de interne, prin ordinatiunea sa dein 27. Dec. 1875 Nr. 62,947 a binevoitu a incuvenientia alegerea domnului I. M. Riureanu, direct. alu liceului Mat. Basarabu in Bucuresci si a dlui Nic. D. Racovitia senat., fostu ministru, si proprietariu in Bucuresci, de membrii onorari ai asociatiunei nóstre.

Se iea spre cea mai placuta scientia, si se decide a li se espedá numitiloru domni câtu mai ingraba diplomele de membrii onorari.

§ 11. Nr. 323/1875. Tribunalulu reg. dein Bud'a-Pest'a comunica prin charthi'a sa ddto. 7. Dec. 1875 Nr. 52,583 copi'a testamentului facutu de repausatulu Teodoru Mutovsky in 20. Oct. 1866, prin care se testédia pe sém'a asociatiunei sum'a de 400 fl. v. a,

Luandu-se acést'a spre placuta scientia se decide, cà, de óre-ce de unu asemenea legatu se face amentire si in testamentulu fericitului Georgiu Grabovski, comunicatu comitetulu sub Nr. 293, 1875, se se tramita si actulu de facia Il. Sale dlui Ioanu cavaleru de Puscariu spre realizarea pretensiunei dein cestiune.

§ 12. In urma raportédia dn. secretariu asupra protocolorulu sub-comitetulu despartimentulu alu III. dein 12. Octobre, 11 si 20 Novembre 1875, substernute prin acesta cu harti'a sa dein 2. Ianuariu 1876 Nr. 39., cari coprendu unele proiecte de interesu comunu si adeva:

1) pentru reinceperea de prelegeri publice;

2) proiectu pentru arangiarea unei espositiuni de producte si manufacte cu ocaziunea procsimei adunari generale a asociatiunei;

3) pentru infientiarea unei gradini de pomaritu.

Facia de aceste proiecte face dn. secretariu propunerea, cà se se decida si se se rescria numitului sub-comitetu cà:

1) Comitetulu iea cu placere spre scientia si doresce realizarea catu mai curendu a proiectulu primu, conformu §. 5. lit. d. dein regulamentu.

2) Catu pentru proiectulu de espositiune, fiindu de lipsa, cà elu se se studieze mai de aprópe atatu cu privire la obiectu, catu si dein cauza, cà se recere o suma anumita dein cass'a asociatiunei pentru realizarea ei, se se aléga o comisiune, care studiandu lucrulu, se raportedie, si se faca o propunere in o siedintia mai de aprópe extraordinaria.

3) Cu privire la p. 3 comitetulu intempina cu placere ide'a infientiarei unei gradini de pomaritu conformu §lui 5 dein regulamentu, si astépta dein partea subcomitetulu o propunere motivata si detaliata despre acestu obiectu.

Dupa o discussiune seriósa asupr'a proiectelorulu susu amintite, comitetulu primesce si radica la concludu propunerile facute dein partea dlui secretariu.

Totu-odata alege la propunerea dlui presiedinte de membrii ai comisiunei mai susu sub p. 2 amintite, pe dnii Zachari'a Boiu, Ioanu Candrea si Ioanu Cretiu.

§ 13. Dupa acestea cerendu dn. vicepresiedinte I. V. Rusu cuventulu, face propunerea, cà, dupa ce la apelurile comitetulu facute prin concursese escrise pentru unele opuri literarie, care aveau se fia premiate de asociatiune; nu a respunsu pan' acum inca nime, se se renoiéscá tóte acelea concursese cu conditiunile si cu terminii ficsati cu ocaziunea escrierei prime si adeva:

1) pentru cea mai buna carte agronomica cu premiulu de 500 fl.;

2) pentru elaborarea celei mai bune carti de igiena populara cu premiulu de 50 galbeni si

3) pentru elaborarea celei mai bune istorii despre evenimentele dein 1784.

Acést'a propunere se primesce dein partea comitetulu, radicandu-se la concludu.

Sibiui, datulu cá mai susu.

Iacobu Bolog'a,
presiedinte.

Dr. D. P. Barcianu,
secret. II.

Verificarea acestui procesu verbale se concrede domnilorulu membrii: I. V. Rusu, Iosifu Sterca-Siulutiu si Visariou Romanu.

S'a perlesu si verificatu. Sibiui, 24. Ianuariu 1876.

I. V. Rusu mp. I. St.-Siulutiu mp. Vis. Romanu mp.

Pentru reclamatiuni de Nri.

Unii dd. abonati voindu se aiba toi'a periodica Transilvani'a intréga, legata, reclama toema pe la finea anului seu chiaru in anulu urmatoriu Nrii carii le lipsescu. Legea inse este, cà reclamatiunea se se faca indata la trei dile dupa lipsirea vreunui Nr. Noi ii rogamu cà se reclame celu multu la 8 dile. Cu finea anului redactiunea transmite tóte exemplariile neabonate la on. Comitetu in Sibiui, si numai cà dein intemplare mai remanu la dens'a unii Nri dein 4—5 exemplarie defectuóse, stricate.

Exemplarie intregi dein cursurile aniloru trecuti se potu cumpara totu-deauna dela Cancellari'a comitetulu in Sibiui, éra la red. mai este unulu din tóte cursurile.

Ni se cere adesea din diverse parti dictionariulu germanu-romanu de G. Baritiu et G. Munteanu. Sunt 14 ani de candu nu mai avemu decâtu unu singuru exemplariu la man'a nóstra, si nici cà se mai afla decâtu ici colea in antiquarii inse cu pretiu indoitu de 8 fl. Auctorulu care se mai afla in víctia, ar fi gata alu tipari, amplificatu si corresu preste totu; inse numai pe calea abonarei.

BIBLIOGRAFIA.

Einladung zur Pränumeration auf das in Wien, Türkenstrasse Nr. 9, im 9. Jahrgange erscheinende politische Wochenblatt „Der Osten.“

„Der Osten“ ist das einzige deutsche Blatt in Wien, welches sich der romanischen Interessen annimmt. Er kostet vierteljährig bloss 1 fl. 50 kr. ö. W. Die Redaction des „Osten“ ist jederzeit bereit, die ihr von Seite der Romanen eingeschickten Correspondenzen und Beschwerden zu veröffentlichen.